

J.M. Castellet, Premio Nacional

El jurat ha valorat la trajectòria de l'autor i que ha estat un pont entre les cultures catalana i castellana

LLUÍS LLORT

AVUI / EL PUNT, 19/11/10

L'editor i escriptor Josep Maria Castellet ha estat guardonat amb el Premio Nacional de las Letras, concedit pel Ministeri de Cultura. És el guardó més important de les lletres espanyoles després del Cervantes i està dotat amb 40.000 euros.

Donant mostres d'uns bons reflexos, l'equip de premsa del Grup 62 va improvisar una roda de premsa ahir al vespre per donar veu al guardonat. Castellet va entrar a l'atapeïda sala amb el seu aspecte quixotesc i amable habitual, una mica descompensat pel guix que ha de dur al braç dret a resultes d'una caiguda.

“El primer que he sentit en saber que se'm concedia aquest premi ha estat molta sorpresa i una mica de desconcert; immediatament després he recordat el primer que el va rebre, en Foix”, va explicar Castellet, un dels noms essencials de la cultura catalana de les darreres dècades. El jurat ha valorat la seva llarga trajectòria i que ha estat pont entre la cultura catalana i la castellana. “Des de l'època del franquisme vam mantenir diàlegs de manera molt activa entre diversos autors, tant catalans com castellans; aquests llaços, aquests ponts fa anys que s'han *esconyat*, bàsicament per culpa d'unes raons polítiques en què no vull entrar; tot i això, m'interessen els intercanvis, les interrelacions, perquè el flux entre cultures és molt important”.

Els competidors que ha hagut de superar Castellet, segons fons del jurat, presidit pel director general de Llibre, Arxius i Biblioteques, Rogelio Blanco, són noms com ara J.E. Zúñiga, A. García Calvo, E. Lledó, L. Mateo Díez, B. Atxaga, J. Marías i E. Vila-Matas. “Els catalans no estem acostumats a premis nacionals, tot i que en tinguem uns quants”.

Aquest premi el convoca cada any el Ministeri de Cultura per distingir la transcendència d'un autor i de la seva obra, escrita en espanyol, gallec, català o basc. “En el meu cas és un premi a la supervivència –comenta Castellet entre somriures–, perquè la majoria dels autors de la meva generació són morts”.

Josep Maria Castellet, nascut a Barcelona el 1926, és escriptor, crític literari i editor, va estudiar a la Universitat de Barcelona, on es va graduar en dret. Va ser impulsor de la llegendària antologia *Nueve novísimos poetas españoles* (1970), i el primer president de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC), entre els anys 1978 i 1983. La seva feina editorial l'ha desenvolupat com a director literari d'Edicions 62 i Edicions Península, i com a conseller i president (2002) de Grup 62. Des de l'any 2006 és degà de la Institució de les Lletres Catalanes.

Crític literari i assagista

Crític literari i assagista, va ser el principal teòric i defensor a Catalunya del realisme històric. L'antologia *Poesia catalana del segle XX* (1963), coescrita amb el crític Joaquim Molas, es considera el manifest de l'esmentada tendència.

A partir del 1968, la intenció crítica de Castellet va evolucionar cap a l'estructuralisme. Des d'aquesta perspectiva va escriure els assajos *Iniciació a la poesia de Salvador Espriu* (1971) i *Josep Pla o la raó narrativa* (1978). El 2009 va publicar *Seductors. il·lustrats i visionaris*.